

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Харківського
національного університету мистецтв
імені І.П. Котляревського
(протокол № 11 від 29 червня 2021 року)
уведено в дію наказом
від 30.06.2021 № 109-«З»

ПОЛОЖЕННЯ про проведення практики асистентів-стажистів та аспірантів творчої аспірантури Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. №865 (зі змінами), Положення про асистентуру-стажування та творчу аспірантуру Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського.

1.2. Положення регламентує порядок і форми проходження асистентської/педагогічної та педагогічної практики здобувачів третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти (асистентів-стажистів та творчих аспірантів) Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського (далі – Університет).

1.3. Асистентська/педагогічна та педагогічна практика є компонентом підготовки до творчої/науково-педагогічної діяльності, важливим засобом формування та розвитку компетентностей, необхідних для здійснення навчально-виховного процесу в мистецьких закладах вищої освіти, зокрема викладання фахових дисциплін, ведення науково-методичної та організаційної роботи.

1.4. Безпосереднє керування практикою кожного здобувача (асистента-стажиста, творчого аспіранта) здійснює його творчий керівник та/або науковий

консультант, базою практики є кафедра за фахом. Здобувач має право пройти практику в інших закладах вищої освіти та/або у закладах культури.

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ АСИСТЕНТСЬКОЇ/ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Метою практики є поглиблення педагогічних/організаційних/комунікативних компетентностей асистентів-стажистів/творчих аспірантів у під час роботи із здобувачами вищої освіти різних кваліфікаційних рівнів у класі творчого керівника.

2.2. Завдання практики:

розвиток особистісних та професійних якостей здобувачів, формування навичок педагогічної рефлексії;

осмислення засад навчально-виховного процесу у вищій школі в аспекті новітніх гуманітарних запитів суспільства;

ознайомлення із функціонуванням навчально-виховних та наукових підрозділів Університету;

формування уміння розробляти нормативні документи, які визначають зміст мистецької освіти, зокрема створення навчальних планів та навчальних програм мистецьких дисциплін;

засвоєння та практичне опрацювання інноваційних педагогічних технологій викладання фахових дисциплін.

2.3. У результаті проходження педагогічної та асистентської практики здобувач **повинен знати:**

Закони України, законодавчі акти та нормативно-правові документи, що регламентують різні напрями роботи ЗВО;

специфіку системи організації освітнього процесу в закладах вищої освіти мистецького спрямування;

чинні вимоги до навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в мистецьких ЗВО;

методологію педагогіки в її проекції на власну творчу та педагогічну діяльність;

спеціалізовану літературу, що відображає новітні тенденції мистецької педагогіки.

повинен уміти:

формувати та вдосконалювати власну педагогічну майстерність;
педагогічно адаптувати навчальний матеріал, креативно впроваджувати в педагогічний процес інноваційні технології навчання;
розробляти та рецензувати документацію щодо організації навчального процесу на випускових кафедрах мистецьких ЗВО;
організовувати навчальну/самостійну роботу здобувачів вищої освіти, розробляти програми проходження студентами різних видів практик, зокрема концертної та педагогічної.

2.4. Під час відвідування занять викладачів фахових дисциплін здобувачі повинні ознайомитися з різними формами педагогічної адаптації навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

2.5. Під час практичної діяльності, зокрема проведення навчальних занять, здобувачі мають демонструвати вміння: сформулювати навчально-виховну мету, адекватно обирати форми занять, використовувати елементи педагогічного дослідження.

III. ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

3.1. Оволодіння практичними педагогічними компетентностями здобувача третього освітньо-творчого рівня вищої освіти включає наступні етапи практичної роботи:

підготовчий/організаційний:

консультація щодо оформлення документів практики – графіка проходження, видів та змістовного наповнення практики, ведення щоденника (Додаток 1);
ознайомлення з діяльністю Університету та фахової кафедри, нормативними документами, що регламентують організацію освітнього процесу в Університеті;

практичний:

пасивна практика: планування здобувачем власної викладацької діяльності; відвідування занять у класі творчого керівника та інших викладачів кафедри, відвідування навчальних та концертних заходів, засідань кафедри; підготовка до навчальних занять, опрацювання методичної та педагогічної літератури за фахом;

активна практика: робота зі здобувачами I–II кваліфікаційних рівнів (бакалаврами, магістрами) – підготовка до академічних концертів, виступів, іспитів, конкурсів тощо, участь в організації вступних, поточних та державних іспитів, апробація спеціального курсу дисципліни за темою творчого мистецького проєкту (для творчих аспірантів).

підсумковий:

обговорення та затвердження результатів проходження практики творчим керівником здобувача, підготовка звіту про проходження практики.

Атестація здобувача здійснюється кафедрою на підставі звіту про проходження асистентської/педагогічної та педагогічної практики, проведення відкритого уроку та захисту спеціального курсу дисципліни за темою творчого мистецького проєкту (для творчих аспірантів). Звіт про проходження практики складається в довільній формі, але має містити інформація про виконання всіх видів робіт, передбачених індивідуальним навчальним планом.

3.2. Система оцінювання.

№	Вид роботи	Максимальна кількість балів
1.	Методична робота	20
2.	Виховна робота	10
3.	Відвідування занять викладачів	10
4.	Робота в класі	30
5.	Проведення відкритого уроку	30
Усього		100

IV. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

- 4.1. За підсумками проходження асистентської/педагогічної та педагогічної практики здобувач подає на кафедру загальний звіт та щоденник, підписані керівником практики.
- 4.2. Здобувачі, які проводять заняття за трудовою угодою в межах Університету, звільняються від педагогічної практики та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації.
- 4.3. Здобувачі мають право проходити педагогічну практику за дуальною формою навчання в інших мистецьких закладах вищої освіти України та за кордоном із наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики, але її обсяг не повинен бути меншим, ніж визначено в законодавстві України.
- 4.4. Зазначена документація зберігається в індивідуальному плані здобувача й розглядається під час проведення заліку на засіданні кафедри.

V. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА

- 5.1. Здобувач за погодженням керівника обирає терміни, види та змістове наповнення практики, з урахуванням власного рівня педагогічної та науково-творчої підготовки.
- 5.2. Здобувач має право з усіх питань, що виникають під час проходження практики, звертатись до керівника, завідувача кафедри, вносити пропозиції з удосконалення організації асистентської/педагогічної та педагогічної практики.
- 5.3. Здобувач має право на відвідування занять провідних викладачів Університету з метою вивчення методики викладання, ознайомлення з передовим педагогічним досвідом (за попередньою домовленістю).
- 5.4. Здобувач має виконати всі види робіт, передбачені програмою асистентської/педагогічної та педагогічної практики, та ретельно готуватися до кожного заняття.
- 5.5. Здобувач, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, який не виконав індивідуальний план згідно з Порядком здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в

асистентурі-стажуванні, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. №865, та підлягає відрахуванню.

VI. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

6.1. Керівник асистентської/педагогічної та педагогічної практики:

забезпечує чітку організацію, планування та контроль результатів практики, уживає заходів щодо ліквідації недоліків;

затверджує графік проведення практики з урахуванням особливостей індивідуального навчального плану здобувача;

надає методичну та організаційну допомогу здобувачеві.

6.2. Керівник асистентської/педагогічної та педагогічної практики має право поставити питання щодо визнання роботи практиканта незадовільною та відсторонення його від проходження практики, зокрема безпосередньої роботи в класі з фаху.

Додаток 1
Зразок оформлення щоденника
асистентської/педагогічної та педагогічної практики

Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського
кафедра

Щоденник
асистентської/педагогічної та педагогічної практики
здобувача третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти

ПІБ

Керівник

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

(20 – 20 навчальний рік)

Облік методичної роботи

дата	Зміст роботи

Облік відвідувань занять

дата	Зміст роботи

Облік виховної роботи

дата	Зміст роботи

Облік проведених уроків

дата	Зміст роботи

Висновок керівника практики

Пропозиції керівника/ків практики щодо оцінювання її результатів

№	Вид роботи	Кількість балів
1.	Методична робота	
2.	Виховна робота	
3.	Відвідування занять викладачів	
4.	Робота в класі	
Всього		

« ___ » _____ 20__ року

Керівник/ки практики _____ (_____)
_____ (_____)